

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку виробництва виноробної продукції та спрощення господарської діяльності малих виробництв виноробної продукції» (реєстр. № 9030 від 17.02.2023) (далі – законопроект № 9030), поданий народними депутатами України Марчуком І. П. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Відповідно до пояснювальної записки законопроект № 9030 розроблено з метою приведення національного законодавства у відповідність до міжнародних практик та сучасних трендів розвитку виноробної галузі, зняття необґрунтованих адміністративних бар'єрів для діяльності суб'єктів господарювання, що займаються виробництвом вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових, створення сприятливих умов для розвитку малих виробництв виноробної продукції в Україні.

Законопроектом запропоновано внести зміни до:

1) Закону України від 19.12.1995 № 481/95 «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (далі – Закон № 481), якими:

вносяться зміни до терміна «незаконна торгівля» та встановлюється, що виробництво продукції малими виробництвами виноробної продукції, а також виробництво пального без наявності відповідної ліцензії не є незаконним виробництвом (зміни до статті 1 Закону № 481);

запроваджується Єдиний державний реєстр виробників спирту етилового, коньячного і плодового та зернового дистиляту, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, дистиляту виноградного спиртового, спирту-сирцю плодового, біоетанолу, алкогольних напоїв, малих виробництв виноробної продукції та тютюнових виробів замість Єдиного реєстру ліцензіатів з виробництва та обігу спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах. Водночас такий реєстр містить відомості лише про виробників спирту, лікєро-горілочаних виробів, тютюнових виробів (зміни до статті 1 Закону № 481);

надається дозвіл малим виробництвам виноробної продукції на використання виноматеріалів власного виробництва, отриманих шляхом переробки самостійно вироблених/вирощених та/або придбаних плодів, ягід, винограду, меду, якщо вони мають виключно українське походження. Наразі

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B0400000D72D2C00761F9800](#)

Підписувач [Єрмоличев Роман Володимирович](#)

Дійсний з [04.08.2021 0:00:00](#) по [03.08.2023 23:59:59](#)

Міністерство фінансів України

11320-03-3/6828 від 13.03.2023

дозволено використовувати лише плоди, ягоди, виноград, мед виключно власного виробництва;

скасовується ліцензування виробництва алкогольних напоїв (вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових) для малих виробництв виноробної продукції (зміни до статті 2 Закону № 481);

діяльність малих виробництв виноробної продукції здійснюється на підставі подання суб'єктом господарювання декларації про початок виробництва алкогольних напоїв та внесення такого суб'єкта до Виноградарсько-виноробного реєстру, який ведеться та адмініструється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної аграрної політики, державної політики у сферах сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави;

скасовуються окремі вимоги до матеріально-технічної бази малого виробництва виноробної продукції. Зокрема, наявність: земельних ділянок, що належать суб'єкту господарювання на підставі будь-якого речового права, на яких суб'єкт господарювання вирощує плоди, ягоди, виноград, а також розміщує товарну пасіку; обладнання, яке забезпечує зважування плодів, ягід, винограду, меду, обробку виноматеріалів плодово-ягідних, виноградних, медових, розлив вин плодово-ягідних, виноградних, напоїв медових у споживчу тару, контроль температури на етапах виробництва та зберігання;

включення до Виноградарсько-виноробного реєстру дає право малим виробництвам виноробної продукції на оптову торгівлю алкогольними напоями (винами виноградними, винами плодово-ягідними або напоями медовими) власного виробництва без отримання ліцензії на оптову торгівлю (зміни до статей 2², 3, 15 Закону № 481);

виключаються передбачені чинною нормою способи подання суб'єктом господарювання заяви на отримання ліцензії на виробництво спирту, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, і пального нарочно, поштою або в електронному вигляді (зміни до статті 3 Закону № 481);

із підстав для анулювання ліцензії на виробництво підакцизних товарів виключаються чинні на сьогодні підстави, які стосуються малих виробництв виноробної продукції (зміни до статті 3 Закону № 481);

дозволяється розлив виноробної продукції у передбачену чинними стандартами скляну тару, а також у металеві бочки місткістю від 50 до 600 л з харчового алюмінію та бочки із нержавіючої сталі (кеги) (зміни до статті 11 Закону № 481);

виключається із назви статті 15, яка регулює питання імпорту, експорту, оптової та роздрібною торгівлі підакцизної продукції, слів «рідинами, що використовуються в електронних сигаретах»;

встановлюється щорічна звітність для малих виробництв виноробної продукції (замість щомісячної за чинною нормою статті 16 Закону № 481);

розмір штрафу для малих виробництв виноробної продукції за порушення подання звітності зменшується з 17000 до 1020 гривень (зміни до статті 17 Закону № 481);

2) у статті 13 Закону України від 22.03.2012 № 4618 «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» (далі – Закон № 4618) виключається заборона надання державної підтримки суб'єктам малого і середнього підприємництва, які здійснюють реалізацію та/або виробництво (без додавання спирту) вин виноградних, вин плодово-ягідних, напоїв медових;

3) Закону України від 16.06.2005 № 2662-IV «Про виноград та виноградне вино» (далі – Закон № 2662), якими:

на малих виробників виноробної продукції не поширюється дія встановлених центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну аграрну політику, політику у сфері сільського господарства, зон виробництва винограду та проектів садіння виноградників для виноробства у виноробних місцевостях із застосуванням районованих або перспективних сортів винограду (зміни до статті 2 Закону № 2662);

скасовується ліцензування на виробництво алкогольних напоїв (вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових) для малих виробництв виноробної продукції (зміни до статті 4 Закону № 2662).

Передбачено, що закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація норм акта матиме негативний вплив на дохідну частину державного бюджету внаслідок послаблення контролю за виробництвом та обігом підакцизних товарів та негативний вплив на дохідну частину місцевих бюджетів внаслідок скасування ліцензування виробництва алкогольних напоїв (вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових) для малих виробництв виноробної продукції (річну плату за ліцензію на виробництво алкогольних напоїв встановлено на рівні 780 гривень, ліцензія видається безстроково).

Крім того, реалізація норм акта потребуватиме фінансування з Державного бюджету України в частині створення Виноградарсько-виноробного реєстру, який за законопроектом ведеться та адмініструється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної аграрної політики, державної політики у сферах сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Обрахувати суму втрат державного бюджету внаслідок послаблення контролю за виробництвом та обігом підакцизних товарів неможливо.

За даними Державної податкової служби України, малі виробництва виноробної продукції отримали 37 ліцензій на виробництво алкогольних напоїв, надходження від плати за відповідні ліцензії до місцевих бюджетів становлять майже 29 тис. гривень на рік.

Обрахувати суму, необхідну для впровадження положень законопроекту в частині Виноградарсько-виноробного реєстру, наразі неможливо, оскільки невідомий обсяг фінансування, необхідний центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної аграрної політики, державної політики у сферах сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави, на його створення та адміністрування.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття
Пропозиції щодо покриття можливих втрат бюджету відсутні.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Згідно із пунктом 1 статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Проте відповідних пропозицій до законопроекту не надано.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Впровадження положень законопроекту № 9030 може мати позитивний вплив на сферу виробництва виноробної продукції. Проте наслідком прийняття законопроекту № 9030 буде послаблення контролю за виробництвом та обігом пального, алкогольних напоїв, рідин, що використовуються в електронних сигаретах.

Слід зазначити таке.

1. Пропозицію щодо змін до статті 1 Закону № 481 в частині визначення терміна «незаконне виробництво» не може бути підтримано, оскільки виведення з під його дії пального призведе до неконтрольованого виробництва та обігу пального, ухилення від сплати акцизного податку. Також не підтримується виключення із назви статті 15, яка регулює питання імпорту, експорту, оптової та роздрібної торгівлі підакцизної продукції, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, що нівелює контроль за цим видом діяльності.

2. Скасування ліцензування виробництва алкогольних напоїв (вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових) для малих виробництв виноробної продукції не може бути підтримано. А саме:

- така пропозиція суперечить вимогам статей 3 та 15 Закону №481, в яких залишаються вимоги щодо отримання відповідних ліцензій для малих виробництв виноробної продукції;

- Законом № 481 передбачено відповідальність за безліцензійну діяльність із виробництва алкогольних напоїв та порушення вимог щодо їх обігу. У законопроекті № 9030 відсутні положення щодо відповідальності за здійснення діяльності малих виробництв виноробної продукції без подання відповідної декларації. Скасування відповідних ліцензій призведе до втрати контролю за виробництвом продукції.

3. Пропозиції законопроекту № 9230 послаблюють контроль за виробництвом алкогольних напоїв (вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових), а саме зміни до статті 2² Закону № 481 в частині виключення вимог щодо наявності необхідної матеріально-технічної бази малого виробництва виноробної продукції (земельних ділянок, на яких суб'єкт господарювання самостійно виробляє/виросує плоди, ягоди, виноград або розміщує товарну пасіку; обладнання, яке забезпечує зважування плодів, ягід, винограду, меду, розлив вин плодово-ягідних, виноградних, напоїв медових у споживчу тару), запровадження річної звітності замість щомісячної та зниження більш ніж у 16 разів розміру штрафу за неподання звітності призведе до можливості використання для виробництва таких алкогольних напоїв необлікованої сировини, а також виробництва необлікованої готової продукції.

Водночас законопроектом не передбачено будь-яких санкцій за виробництво алкогольних напоїв (вин виноградних, вин плодово-ягідних або напоїв медових) без включення суб'єкта господарювання до Виноградарсько-виноробного реєстру та визнання такого виробництва незаконним.

4. Пропозицію щодо змін до статті 1 Закону № 481 в частині запровадження нового Єдиного державного реєстру, який буде містити відомості лише про виробників спирту, лікєро-горілчаних виробів, тютюнових виробів, не може бути підтримано, оскільки призведе до втрати контролю за виробництвом та обігом алкогольних напоїв, тютюнових виробів, та рідин, що використовуються в електронних сигаретах.

5. Відповідно до статті 48(3) Директиви Ради (ЄС) 2020/262 від 19 грудня 2019 року про загальний режим акцизного податку та статті 2(3) Делегованого регламенту (ЄС) 2018/273 від 11 грудня 2017 року, що доповнює Регламент (ЄС) № 1308/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо схеми авторизації виноградних плантацій, реєстру виноградників, супровідних документів та сертифікації, реєстру в'їзду та виїзду, обов'язкових декларацій, повідомлення та публікацію наданої в них інформації, а також доповнення до Регламенту (ЄС) № 1306/2013 Європейського Парламенту та Ради щодо відповідних перевірок та санкцій, для внесення змін до Регламенту (ЄС) № 555 /2008, (ЄС) № 606/2009 та (ЄС) № 607/2009 Комісії та скасовує Регламент (ЄС) № 436/2009 Комісії та Делегований Регламент (ЄС) 2015/560 Комісії дрібний (малий) виробник вина – це виробник, який виробляє в середньому менше 1 000 гектолітрів вина на виноробний рік на основі даних про середнє річне виробництво за принаймні три послідовні виноробні роки. Також держави-члени ЄС можуть вирішити, що визначення «дрібного виробника» не охоплює виробників, які купують свіжий

виноград, виноградне сушло або молоде вино в процесі бродіння для переробки їх у вино.

Отже, зміни до статті 1 Закону № 481 не враховують норми права ЄС (acquis ЄС) в частині терміна «малі виробництва виноробної продукції» щодо розрахунку порогового значення виробництва готової продукції як середнього за три послідовні виноробні роки.

6. Зміни до статті 3 Закону № 481 щодо виключення способів подання суб'єктом господарювання заяви на отримання ліцензії на виробництво спирту, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, і пального (нарочно, поштою або в електронному вигляді) можуть призвести до непорозумінь між контролюючими органами та суб'єктами господарювання.

Ураховуючи зазначене, проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку виробництва виноробної продукції та спрощення господарської діяльності малих виробництв виноробної продукції» (реєстр. № 9030 від 17.02.2023), поданий народними депутатами України Марчуком І. П. та іншими, не підтримано.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Роман ЄРМОЛИЧЕВ